

Reglemente

Arvoden förtroendevalda

Antaget av Ovanåkers kommunfullmäktige 2023-12-11 § 123

Syftet med arvodesreglementet är att göra de ekonomiska förutsättningarna för förtroendeuppdraget tydliga. En förtroendevald ska inte drabbas ekonomiskt negativt på grund av sitt uppdrag. Rollen som förtroendevald innebär ofta ett engagemang som kan vara långt över vad den ekonomiska ersättningen motsvarar.

Ansvarig för att dokumentet är aktuellt och att aktuell version publiceras på intranätet och i förekommande fall på kommunens webbplats: HR-chef

Aktualitetskontroll gjord: 2023-12-11

Bakgrund

Genom bestämmelse i kommunallagen, 4 kap § 12, har de förtroendevalda rätt till skälig ersättning för den arbetsinkomst samt de pensions- och semesterförmåner som de förlorar när de fullgör sina kommunala uppdrag. Fullmäktige har fått frihet att utifrån lokala förutsättningar bestämma om det system som tillämpas för ersättningen.

I lagtexteten § 13 står att fullmäktige ska besluta enligt vilka grunder ersättning enligt § 12 ska utbetalas, och det behöver inte innebära full ersättning.

Rätt till ersättning enligt 4 kap § 12 gäller inte för heltidssysselsatta förtroendevalda och inte heller för de deltidssysselsatta med uppdrag på en betydande del av heltid.

Med betydande del av heltid avses en sysselsättningsgrad på 50 %. Fullmäktige ska bestämma om gränsdragningen vilket gjordes, 2003 § 7.

Förtroendeuppdrag som omfattas av reglementet

Detta reglemente omfattar förtroendevalda som avses i kommunallagen 4 kap 1 § kommunallagen. Bestämmelserna gäller även uppdrag i helägda kommunala bolagsstyrelser.

Beräkningsgrund för arvoden

Beräkningsgrund för arvoden är gällande riksdagsarvode. Beloppen uppräknas utifrån gällande riksdagsarvode vid varje årsskifte.

Tolkning och tillämpning av bestämmelserna

KSAU har till uppgift att tolka och tillämpa dessa föreskrifter och vid behov utfärda erforderliga tillämpningsanvisningar. Kommunfullmäktige har i beslut 1998 § 38 till kommunstyrelsen delegerat rätten att fortsättningsvis göra justeringar av arvodesbestämmelserna, vilket fortfarande gäller.

Månadsarvoderade

Följande förtroendevalda erhåller månadsarvode baserat på sysselsättningsgrad med angiven del av riksdagsarvodet.

Uppdrag	% av heltid	% av riksdagsarvode
Kommunalråd, kommunstyrelsen ordf	100	90
Kommunalråd, kommunstyrelsens 1 vice ordf	50	85
Socialnämnden ordförande	50	75

Barn och utbildningsnämnden ordförande	50	75
Oppositionsråd	50	75
Kultur och fritidsnämndens ordförande	20	75
Samhällsbyggnadsnämndens ordförande	20	75
Miljö och bygg ordförande	20	75
AEFAB ordförande	20	75
Helsinge Net Ovanåker ordförande	15	75
AICAB ordförande	15	75
Ledamot KSAU	10	75

Kommunstyrelsens ordförande är heltidsarvoderad och ska även vara kommunalråd och ägna hela sin arbetstid åt kommunen. Om kommunfullmäktige beslutar att kommunalråd eller annan månadsarvoderad uppdragstagare ska ägna mindre del av sin tjänstgöringsgrad åt uppdraget, ska arvudet i motsvarande grad reduceras.

Arvodet ledamot KSAU avser täcka uppdrag i KS och KSAU och utgår enbart till ledamot som inte har månadsarvode för andra uppdrag

Årsarvode

Följande förtroendevalda erhåller årsarvode med angiven del av riksdagsarvodet. Årsarvodet utbetalas med en tolfteedel per månad.

Uppdrag	% av riksdagsarvodet
Kommunfullmäktiges ordförande	54
Revisionens ordförande	50
Valnämndens ordförande valår	36
AEFAB övriga ledamöter	27
Helsinge Net Ovanåker övriga ledamöter	27
AICAB övriga ledamöter	27
Övriga revisorer	30
Kommunfullmäktige 1 vice ordförande	18

Kommunfullmäktige 2 vice ordförande	18
Kf valberedning ordförande	7

Vad ingår i månads- och årsarvoden?

Månadsarvoden och årsarvoden utgör kompensation för de allmänna uppgifter som ingår i uppdraget såsom:

- Delta i egna nämndens, egna bolagsstyrelse eller kommunstyrelsens sammanträde samt KSAU och/eller Personalutskott.
- Rutinmässigt följa förvaltningens arbete.
- Besöka övriga förvaltningar för information.
- Överlägga med de anställda.
- Gå igenom och bereda ärenden med sekreterare, föredragande eller annan anställd med anledning av sammanträde, besiktning, förrättning eller liknande.
- Vara tillgänglig för allmänheten genom besök, telefon och liknande.
- Utöva delegationsuppgifter i förekommande fall.
- Överlägga med företrädare för andra kommunala organ och med företrädare för andra myndigheter och i förekommande fall företag och föreningar.
- Delta i ordförandeträffar och liknande (gäller ordförande).
- Delta i aktiviteter som normalt åligger ordförande, exempelvis föreningars årsmöten, avtackningar, invigningar och liknande (gäller ordförande).
- Delta i kurser och konferenser.
- På begäran delta i övriga sammanträden, förrättningar m.m. såväl inom som utom kommunen.

Gemensamma bestämmelser månads eller årsarvoden

1. Om en förtroendevald med månads eller årsarvode på grund av sjukdom, föräldraledighet eller annars är förhindrad att fullgöra sitt uppdrag för tid som överstiger två månader minskas arvodet i motsvarande mån. Vice ordförande går då in istället och erhåller under perioden ordinarie ordförandes arvodesnivå.
2. Till förtroendevald med ett eller flera arvoderade uppdrag för vilka den samlade tjänstgöringsgraden är minst 50 % utbetalas inte ersättning för förlorad arbetsinkomst i kommunstyrelse, nämnd, utskott eller kommitté.
3. Månads och årsarvoden är värderade att täcka sammanträden, förrättningar och övriga uppdrag inom den egna nämnden. Med egen nämnd avses den nämnd man är

ordförande i. Egen nämnd för oppositionsråd är kommunstyrelsen. För eventuella uppdrag i annan nämnd utbetalas sammanträdesarvode och förrättningsarvode.

4. För förtroendevalda med en uppdragsomfattning som sammantaget motsvarar en heltid, följer också, skyldighet att utan särskild ersättning tjänstgöra som ordförande eller ledamot i kommunstyrelse, annan nämnd, utskott eller kommitté.
5. För fullgörande av granskning inom ramen för revisionsuppdraget utbetalas förrättningsarvode till kommunens revisorer.
6. Vid fullmäktiges sammanträden utgår sammanträdesarvode till alla ledamöter utom de som har årsarvode som ordförande eller vice ordförande i fullmäktige.
7. Ordförande i kommunstyrelse eller nämnd kan bevilja förrättningsarvode till annan ledamot eller ersättare som normalt enligt dessa bestämmelser inte är berättigade till ersättning.
8. Vid sammanträde och förrättning utbetalas reseersättning och eventuella traktamentesersättningar lika som för kommunens arbetstagare. Ersättning för restid (färdtid) ingår i arvodet.

Övriga förmåner

För kommunalråd och annan förtroendevald med sammanlagd uppdragsomfattning om minst 50 % gäller följande:

1. Rätt till ledighet motsvarande normal semester utan att arvodet reduceras. Ledigheten ska förläggas till sådan tid att uppdraget kan fullgöras. Med normal ledighet menas det antal dagar som tillkommer kommunala arbetstagare i motsvarande ålder.
2. Rätt till föräldraledighet utan att arvodet påverkas. Detta under förutsättning att föräldraledigheten förläggs på ett sådant sätt att förtroendeuppdraget fortfarande kan fullgöras.
3. Om man till följd av sjukdom, föräldraledighet eller vård av barn är förhindrad att fullgöra sitt uppdrag gäller samma grunder som för kommunens arbetstagare enligt kollektivavtalet AB.
4. AB:s bestämmelser om samordning ska också gälla för förtroendevald i tillämpliga delar.

5. Tillförsäkras samma grupplivskydd under mandatperioden som gäller kommunens arbetstagare enligt kollektivavtalet AB. Detta gäller inte om ersättning utgår genom huvudarbetsgivare eller motsvarande.

6. Tillförsäkras pensionsförmåner enligt särskilt beslut av fullmäktige.¹

Timarvode

För sammanträde eller förrättning, till vilka inga fasta arvoden är knutna, utgår ersättning med timarvode. Timarvodet är 0,32 % av riksdagsarvodet.

Sammanträdesarvode

Minsta sammanträdestid beräknas som att sammanträdet varat i två timmar. Påbörjad halvtimme räknas som hel halvtimme.

Förrättningsarvode

Vid förrättning betalas arvodet ut per timme och är begränsat till max åtta timmar per dag. Påbörjad halvtimme beräknas som hel halvtimme.

Förrättningsarvode för valförrättare under valdagen

Timarvodet utbetalas för faktisk förrättningstid.

Förrättningsarvode för arbete med budget samt fullmäktigesstyrkort

Respektive partigrupp har rätt att sammankalla ledamöter i kommunfullmäktige under en halv dag (fyra timmar) per år, för att arbeta med budget. Detsamma gäller vid arbete med fullmäktiges styrkort. Förrättningsarvode utbetalas till närvarande ledamöter.

Justering

Vid justering av protokoll betalas ersättning för ett timarvode. Ersättning betalas dock inte till ordförande med års eller månadsarvode och inte heller till kommunens revisorer med årsarvode. Reseersättning betalas i förekommande fall.

¹ Kommunfullmäktige har i särskilt beslutat att fr o m 2015-01-01 gäller bestämmelserna i OPFKL om omställningsstöd och pension för förtroendevalda. Bestämmelserna om betydande del av heltid i Ovanåkers kommun 50%, liksom äldre antagna pensionsreglementen i förekommande fall. Kommunfullmäktige har i särskilt beslut (2003-02-24, § 7) beslutat om pension och avgångsersättning fr o m 2003-01-01 enligt PBF till förtroendevald som är engagerad på heltid eller betydande del av heltid i Ovanåkers kommun 50% som innehar uppdrag efter 2002-12-31. Dessa bestämmelser äger fortsatt tillämpning, liksom äldre antagna pensionsreglementen i förekommande fall.

Kostnadsersättningar

För att få kostnadsersättning ska den förtroendevalda styrka sina förluster eller kostnader. Om en förtroendevald inte kan styrka sina förluster beräknas förlusten efter en schablon.

Reseersättning

Vid sammanträden och förrättningar utbetalas resekostnader enligt för kommunens arbetstagare gällande bestämmelser, om avståndet överstiger tre kilometer. Dessutom erhåller förtroendevald i förekommande fall traktamentsersättning enligt bestämmelserna för kommunens arbetstagare. Ersättning för resekostnader utgår från den förtroendevaldas bostadsort. Begäran om ersättning ska ske inom tre månader.

Förlorad arbetsinkomst - anställda

Förtroendevald har rätt till ersättning för förlorad inkomst. Förlorad inkomst ska styrkas genom intyg från arbetsgivaren. Begäran om förlorad arbetsinkomst ska framställas inom ett år. Kommunen betalar ersättning för den del av den förlorade arbetsinkomsten som motsvarar tiden för själva sammanträdet eller motsvarande, tiden för resor till och från sammanträdet eller motsvarande och eventuell tid som åtgått för praktiska förberedelser, t.ex. omklädnad.

Maximalt utbetalas ersättning för 8 timmar per dag. Timersättning lämnas max för en högsta timersättning motsvarande en månadslön av 80 % av gällande riksdagsarvode.

Förlorad arbetsinkomst - företagare

För förtroendevald företagare som kan styrka inkomstbortfallet men inte beloppet sker utbetalningen i form av schablonersättning motsvarande 0,38 % av riksdagsarvodet per timme. Om det kan styrkas att inkomstförlusten är större så utgår faktisk ersättning.

Timersättning lämnas max för en högsta timersättning motsvarande en månadslön av 80 % av gällande riksdagsarvode.

Förlorad pensionsförmån

Förtroendevald har rätt till ersättning för styrkt förlorad pensionsförmån. Utbetalningen baseras på det kommunala pensionsavtalet AKAP-KR och utbetalas som ett extra arvode. Begäran om ersättning ska göras senaste inom två år efter det år som ersättning yrkas för.

Särskilda kostnader för barntillsyn

Ersättning utgår för påvisade kostnader, till följd av deltagande i förtroendeuppdrag, för vård och tillsyn av barn som tillhör den förtroendevaldas familj och ej fyllt 10 år. Om särskilda skäl föreligger kan ersättning utgå även för tillsyn av äldre barn.

Begäran om ersättning ska ske inom ett år. Ersättning utgår inte för tillsyn som sker genom egen familjemedlem eller sambo och inte heller för den tid då barnet vistas i skolan eller i barnomsorgen. Ersättning utbetalas med högst 1,70 % av riksdagsarvodet per dag.

Kostnader för vård och tillsyn av funktionsnedsatt eller svårt sjuk

Skälig ersättning betalas för styrkta kostnader som uppkommit till följd av deltagande vid sammanträde eller liknande för vård och tillsyn av funktionsnedsatt eller svårt sjuk person, som vistas i den förtroendevaldas bostad.

Ersättning betalas med ett timarvode per timme, dock högst 1,70 % av riksdagsarvodet per dag. Begäran om ersättning ska ske inom ett år. Ersättning betalas inte för tillsyn som utförs av egen familjemedlem eller av annan närstående.

Funktionsnedsatt förtroendevalds särskilda kostnader

Skälig ersättning betalas till funktionsnedsatt förtroendevald för de särskilda styrkta kostnader som kan ha uppkommit till följd av sammanträde eller liknande och som inte ersätts på annat sätt. Här ingår kostnader för exempelvis resor, ledsagare, tolk och motsvarande. Begäran om ersättning ska ske inom ett år. Ersättning betalas med ett timarvode per timme, dock högst 1,70 % av riksdagsarvodet per dag.

Övriga kostnader

För andra styrkta kostnader än ovan nämnda betalas skälig ersättning om den förtroendevalda kan visa att särskilda skäl funnits. Begäran om ersättning ska ske inom ett år. Ersättning betalas inte om rimliga möjligheter funnits att undvika kostnaden. Maxbeloppet är 1,70 % av riksdagsarvodet per dag.

Gemensamma bestämmelser

Ordförandeuppdrag

En förtroendevald kan inte inneha ordförandeuppdrag i kommunkoncernen överstigande 100%.

Oppositionen

Kommunen ska ha ett oppositionsråd. Det största oppositionspartiet utifrån mandat i fullmäktige tilldelas oppositionsråd. I oppositionsrådets månadsarvode ingår alla uppdrag som hör till kommunstyrelsen.

Beslut om högre arvode

I undantagsfall kan KSAU efter styrkta inkomstuppgifter besluta om högre månadsarvode till uppdragstagare som försämrar sin inkomst vid politiskt uppdrag dock aldrig till högre belopp per kalenderår än månadsarvodet för kommunalråd x 12.

Sociala avgifter

Såväl arvoden, ersättningar för förlorad arbetsinkomst och den beskattningsbara delen av milersättningen är enligt skattelagstiftningen belagda med sociala avgifter för kommunen och är därmed också pensionsgrundande i den förtroendevaldas allmänna pension från Pensionsmyndigheten.

Förlorad semesterförmån

I semesterlagen finns regler om frånvaro från arbetet som är semesterlönegrundande. Dit räknas inte frånvaro på grund av kommunala förtroendeuppdrag. I Ovanåkers kommun är denna ersättning inkluderad i ordinarie timarvoden.

Hur man begär ersättning

Ersättning utbetalas efter begäran från den förtroendevalda. Förlorad arbetsinkomst och förlorade pensionsförmåner ska styrkas genom kopia av lönebesked, intyg från arbetsgivaren eller liknande.

Då inkomsten från ordinarie arbetsgivare kan variera över tid är det viktigt att eventuella förändringar av inkomsten rapporteras in så att rätt ersättning utbetalas. Ansvaret för detta vilar på den enskilde förtroendevalda. När så begärs ska intyg av styrkt inkomstbortfall lämnas innan utbetalning kan ske. Begäran om ersättning och styrkt inkomstbortfall lämnas till nämndsekreterare.

Skatteavdrag

För förtroendevalda som har sin huvudinkomst från kommunen görs skatteavdrag enligt skattetabell. För de som har sin huvudinkomst från annan arbetsgivare görs skatteavdrag med 30 % av ersättningen.